

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Nuran İmir
Şırnak Milletvekili

Türkiye, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ve Engelli Hakları Komitesi'ne bireysel başvuruyu düzenleyen Ek İhtiyari Protokolü imzalamış ve onaylamıştır. Dolayısıyla Türkiye, engelli kadınlar ile kız çocuklarının çok yönlü ayrımcılığa maruz kaldığı kabul ederek tüm insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit koşullarda yararlanmalarını sağlamakla yükümlüdür. Ancak uluslararası sözleşmelerde ve 5378 sayılı Engelli Hakları Kanunu'nda yer alan hakların fiilen hayata geçirilmediği, engelli kadınlara yönelik hak ihlalleri, şiddet ve ayrımcılığın sürdüğü, erişilebilirlik, istihdam, eğitim gibi çok geniş bir alanda var sorunların pandemi ile derinleştiği görülmektedir.

Engelli kadınlar pandemi süreci ile birlikte toplum içerisinde en çok sorun ile karşılaşan kesimler arasında yer almaktadırlar. Doğal yaşamları gereği desteğe ihtiyaç olmadan temel ihtiyaçlarını karşılayamayan engelli kadınlar pandemi ile birlikte uygulanan kısıtlamalardan kaynaklı yaşamları daha da zorlu bir hal almış durumdadır.

Hizmetlere erişilebilirlikte mevcut koşullarda zorlanırken pandemi koşullarında bu daha da erişilmez bir seviyeye ulaşmaktadır. Bunun yanı sıra engelli kadınlar için toplumun önyargıları ve kadınların toplumsal cinsiyet rolleri de eklenince yaşam koşulları gün geçtikçe zorlaşmaktadır.

Bunun en önemli unsurlarından bir tanesi sağlık sorunlarıdır. Kendi imkanları ile hastaneye gidemedikleri bir yana hastanelerde engellilere uygun koşullar yok denecek kadar az, örneğin

hastanelerde alçalıp yükselen muayene masalarının olmayışı engelli kadınların başkalarına ihtiyaç duymadan muayene olmalarına engel olmaktadır.

Benzer şekilde, görme engelli kadınlar için broşürler veya bilgilendirme formları erişilebilir formatlarda büyük punto ya da dijital şekillerde sunulmuyor.

Ayrıca, hastanelerde işaret dili bilen doktorların ya da işaret dili tercümanlarının olmaması işitme engelli kadınların mahremiyetinin önündeki en büyük engellerden biridir. İşitme engelli kadınlar, böyle bir durumda çoğunlukla yakın çevrelerinden birinin eşliğinde doktorlarla görüşüyorlar ya da toplumsal baskıdan kaynaklı doktora gitmeyi bir seçenek olarak görmüyorlar.

Özellikle görme engelli kadınların temel ihtiyaçlarına ulaşmalarında güvenilir bir sistem olmadığından, yaşamları cinsel istismara, tacize ve tecavüze daha açık bir hal almaktadır. Kendilerini koruyacak mekanizmalara daha kolay engel olunmaktadır.

Pandemi ile birlikte daha da elzem bir hale gelen engelli kadınların temel ihtiyaçları ve sağlık hizmetlerine daha hızlı ve kolay erişebilecekleri bir mekanizmanın oluşturulması ve sağlıklı ve güvenli bir yaşam alanının oluşturulması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Engelli kadınların temel ihtiyaçlarına ve sağlık hizmetlerine güvenli ve kolay ulaşabilecekleri bir sistemi hayata geçirmeyi planlıyor musunuz?
2. Pandemi sürecinde engelli kadınlara ilişkin nasıl bir çalışmanız oldu? Pandemi süreci içerisinde kaç engelli kadının sağlık hizmetlerine ulaşımı sağlandı?
3. Özellikle engelli kadınların cinsel istismara, taciz ve tecavüz benzeri saldırılara karşı bir önlem alınıyor mu? Pandemi süreci içerisinde kaç engelli kadın cinsel istismar ile karşı karşıya kalmıştır?
4. Engelli kadınların sağlık hizmetlerine daha kolay ulaşabilmeleri için hastanelerde gerekli donanım ve uzman çalışanlar tedarik etmeyi planlıyor musunuz?
5. Pandemi süreci içerisinde engelli kadınların sağlık hizmetlerine erişebilirlik oranı nedir?